

Muusika ja teatrikunsti õppekavagrupi hindamisotsus Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

20/06/2018

**Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri
kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas kinnitada
hindamiskomisjoni aruande ja viia järgmine Eesti Muusika-
ja Teatriakadeemia muusika ja teatrikunsti õppekavagrupi
esimese ja teise õppeastme kvaliteedihindamine läbi seitsme
aasta pärast**

Lähtuvalt ülikooliseaduse § 10 lg-s 4 ja Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri põhimääruse punktides 3.7.3 ja 3.7.1 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi "Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel" punktist 41.1 sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. 04.03.2016 esitas Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (edaspidi EMTA) Nõukogule taotluse, et muusika ja teatrikunsti õppekavagrupi muusika õppekavasid puudutava kvaliteedihindamise viiks läbi muusikakõrgkoolide välishindamisele spetsialiseerunud organisatsioon MusiQuE. Nõukogu aktsepteeris EMTA taotluse [15.03.2016 istungil](#).
2. EMTA kooskõlastas EKKAg muusika ja teatrikunsti õppekavagrupi teatrikunsti õppekavade kvaliteedihindamise aja 10.11.2016.
3. Hindamiskomisjonide moodustamine
- 3.1. EKKA juhataja kinnitas 27.09.2017 korraldusega Tartu Ülikooli, Tallinna Ülikooli ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia muusika ja teatrikunsti õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamise komisjoni (edaspidi komisjon), kes hindas EMTA **teatrikunsti** õppekavasid, koosseisus

Hannu Apajalahti	komisjoni esimees – Lecturer, Sibelius Academy/University of the Arts Helsinki (Soome)
Gretchen Amussen	Director of External Affairs and International Relations, Paris Conservatoire (Prantsusmaa)
Paula Tuovinen	Vice-rector University of the Arts Helsinki (Soome)

Anthony Dean	Dean of Cultural Engagement/Professor of Performing arts, University of Winchester (Suurbritannia)
Ildikó Sirató	Associate professor, Institute for Literary and Cultural Studies, University of Pannonia (Ungari)
Sue Dunderdale	Director, writer, producer (Suurbritannia)
Ankna Arockiam	üliõpilane; Royal Conservatoire of Scotland (Suurbritannia)

3.2. EMTA muusika ja teatrikunsti õppekavagrupi **muusika** õppekavasid hindas MusiQuE poolt moodustatud komisjon järgmises koosseisus:

Mist Thorkelsdottir (Chair)	komisjoni esimees – Thornton School of Music, University of Southern California (Ameerika Ühendriigid)
Claus Finderup (review team member)	Rhythmic Music Conservatoire, Copenhagen (Taani)
Mary Lennon (review team member)	DIT Conservatory of Music and Drama, Dublin (Iirimaa)
Antoine Gilliéron (student)	Hochschule für Musik, Luzern (Šveits)
Christopher Caine (review team member acting as Secretary)	Trinity Laban Conservatoire of Music and Dance (Suurbritannia)

4. EMTA esitas muusika ja teatrikunsti õppekavagrupis hindamisele järgmised õppekavad:

Teatrikunsti õppekavad

Lavakunst (bakalaureuseõpe)
Teatrikunst ja teatripedagoogika (magistriõpe)

Muusika õppekavad

Muusika (inglise õppekeelega bakalaureuseõpe)
Muusika (inglise õppekeelega magistriõpe)
Muusika interpretatsioon (bakalaureuseõpe)
Muusika interpretatsioon (magistriõpe)
Helilooming ja elektronmuusika (bakalaureuseõpe)
Helilooming ja helirežii (magistriõpe)
Instrumentaalpedagoogika (bakalaureuseõpe)
Interpretatsioonipedagoogika (magistriõpe)
Muusikaõpetaja (bakalaureuseõpe, ühisõppekava TLÜ-ga)

Muusikateadus (bakalaureuseõpe)
Muusikateadus (magistriõpe)
Nüüdismuusika interpretatsioon ja loome (magistriõpe)

5. EMTA esitas teatrikunsti õppekavade eneseanalüüsi aruande EKKA büroole 1.09.2017, mille hindamiskoordinaator saatis komisjonile 8.09.2017. Muusika õppekavade kohta esitas EMTA eneseanalüüsi aruande MusiQuE-le.
6. Hindamiskülastuse viis teatrikunsti õppekavade komisjon läbi 03.11.2017 ning MusiQuE muusika õppekavade komisjon 22. – 23.11.2017.
7. Teatrikunsti komisjon saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 8.01.2018, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 9.01.2018 ja millele EMTA esitas vastuse 21.01.2018.
8. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 22.01.2018. MusiQuE esitas lõpliku, MusiQuE Board'i poolt heaks kiidetud hindamisaruande EKKA-le 25.04.2018. Hindamisaruanded on otsuse lahutamatuks osaks. Aruanded on kättesaadavad EKKA koduleheküljel.
9. Lõplikud hindamisaruanded ja eneseanalüüsi aruanded edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 06.06.2018.
10. Nõukogu arutas saadud dokumente 20.06.2018 istungil 11 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia muusika ja teatrikunsti õppekavagrupi esimest ja teist õppeastet puudutavad tugevused, soovitud ning parendusvaldkonnad.

Komisjoni üldine soovitus seoses muusika ja teatrikunsti õppekavagrupiga Tallinna Ülikoolis, Tartu Ülikoolis ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias

Võttes arvesse õppejõudude, tudengite, vilistlaste ja tööandjatega läbi viidud intervjuusid soovib hindamiskomisjon korraldada erialavõrgustike algatusel üleriikliku (sh erinevate kõrgkoolide vahelise) arutelu seoses erinevate muusika ja teatrikunsti õppekavade rollide ning eesmärkidega Eesti kõrgharidus- ja kultuurimaastikul. Kaaluda võiks Eesti rahvatantsu ja -muusika õppekavade koondamist.

I TEATRIKUNSTI ÕPPEKAVAD

Teatrikunsti õppekavade üldised tugevused

- 1) Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia lavakunstkooli üheks põhitugevuseks on selle pikaajalised ja väärikad teatrikunsti õpetamise traditsioonid, mille vaimus on üles kasvanud ka seal praegu õpetavad õppejõud. Juba kooli nimetus ise on Eestis nii teatriprofessionaalide kui publiku seas tuntud kaubamärk, mis tähistab usaldusväärset haridust.
- 2) Lavakunstkoolil ja selle õppejõududel on tugevad sidemed professionaalsete teatritega.
- 3) Õppetöö toimub väärikas ajaloolises majas, mille kogu potentsiaali leidlikult ära kasutatakse. Samas on lavakunstkool kaasatud ka uue õppehoone ehituse planeerimisse.
- 4) Õppejõudude ja üliõpilaste vahelised usalduslikud suhted toetavad individuaalset juhendamist.
- 5) Õppejõududel on hea arusaamine õppetöö ja teatri maailma vajaduste vahelistest seostest.
- 6) Õppejõud jagavad ühist õpetamisfilosoofiat ja kirge oma eriala vastu.

Teatrikunsti õppekavadega seotud üldised parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Soovitav on uurida erinevaid viise, kuidas kõiki õppetegevuse aspekte teatri ning salvestatud meedia nüüdisaegsete arengusuundade valguses edasi arendada, kaasates sellesse kogu EMTA liikmeskonda. Juhtkonnal ja õppejõududel tuleks panna õppetöö arendamise osas paika selge tulevikuvision ning seda toetav strateegia.
- 2) Tuleb leida võimalus muuta õppehoone ligipääsetavaks ka erivajadustega üliõpilastele.
- 3) Lavakunstikooli juhataja abi on praegu erinevate tegevustega üle koormatud ning tal oleks vaja rohkem tuge.
- 4) Läbi tuleks mõelda, milliseid koostöövõimalusi teiste asutustega pakuvad tulevikus juurde uued õppe- ja etendusruumid ning kuidas peaks see kajastuma õppetöös.
- 5) Juhtkonnal on soovitav leida viise, kuidas kasutada õppimiseks ka muid ruume väljaspool lavakunstikooli, sh julgustada üliõpilasi otsima uusi koostööalgatusi ja uurima võimalusi, kuidas kaasata õppetöösse ka erivajadustega üliõpilasi.
- 6) Üliõpilastele tuleks tagada psühholoogiline nõustamine.
- 7) Õppetöö intensiivsuse ja üliõpilaste ning õppejõudude vahel valitsevate lähedaste suhete tõttu oleks vajalik luua ka formaalne tagasisidesüsteem ja võimalike kaebustega tegelemise kord.
- 8) Olukorras, kus õppetöö toimub suletud teatriringkonnas ning õppejõud on tihti ka üliõpilaste edasised tööandjad, on juhtkonnal soovitav uurida erinevaid võimalusi, kuidas muuta üliõpilaste hindamine läbipaistvamaks ja õiglasemaks, et nende tulevikku ei hakkaks määrama subjektiivsed hoiakud ja eelarvamused.
- 9) EMTA-l tuleks leida viise, kuidas paremini toetada õppejõudude professionaalset arengut nii artistide kui õppejõududena.
- 10) Õppejõududele, eriti väiksema õpetamiskogemusega praktikutele, oleks soovitav korraldada kursuseid, mis käsitlevad pedagoogika- ja täiskasvanuhariduse põhimõtteid.

LAVAKUNST (BA)

Tugevused

- 1) Kõik õppejõud on kogenud ja tunnustatud praktikud ning pädevad õppejõud, kellel on sidemed professionaalse teatrimaailmaga. Õppejõud on lavakunstikoolile ja üliõpilastele pühendunud.
- 2) Üliõpilastel on kogu õppeaja vältel üks kursusejuhendaja.
- 3) Teatrid ja teised tulevased tööandjad on üliõpilaste värbamise ja õppetöö läbiviimisega tihedalt seotud.
- 4) Üliõpilastel on võimalus võtta osa mõningatest magistritaseme meistriklassidest.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Lavastajate ja dramaturgide õppesuuna ainekavasid tuleb muuta, et need vastaksid nende erialade õpetamise nõudmistele XXI sajandil.
- 2) Juhtkonnal on soovitav tugevdada õppeprotsessi organisatsioonilist poolt, et tasakaalustada õppejõudude tugevalt individualistlikku panust. Hindamiskriteeriumid ja –meetodid peaksid olema selgemad ja läbipaistvamad ning üliõpilaste ja õppejõudude vastastikuse tagasisidestamise süsteem tuleks formaliseerida.
- 3) Juhtkond peaks leidma viise, kuidas säilitada õppetöö intensiivsus, kuid samas rohkem soodustada üliõpilaste individuaalseid algatusi, olla rohkem avatud koostööle teiste kõrgkoolidega ning muuta lavakunstikool senisest rahvusvahelisemaks.
- 4) Soovitav on suurendada filminäitlemise alase õppe osakaalu õppekavas.

- 5) Soovitatav oleks pakkuda üliõpilastele rohkem loomingu- ja arengu võimalusi uuendusliku teatri valdkonnas ka väljaspool Eesti piire.
- 6) Üliõpilaste esindajatele tuleks võimaldada aega ka EMTA üliõpilasnõukogus osalemiseks.
- 7) Üliõpilastel peaks olema realselt võimalus õppekavaarendusse panustada.
- 8) Suuremat tähelepanu tuleks pöörata kohalike venekeelsete ja välisüliõpilaste nõustamisele.

TEATRIKUNST JA TEATRIPEDAGOOGIKA (MA)

Tugevused

- 1) Õppekava fookuse muutumine iga uue lennu vastuvõtmisel ning tugev rahvusvaheline mõõde muudavad õppetöö mitmekesiseks ja uuenduslikuks.
- 2) Magistrikava üheks peamiseks tugevuseks on selle rahvusvaheline suunitlus, mis väljendub erinevates kontaktides, külalisõppejõudude kaasamises ja meistriklassides. Intensiivsete praktikanädalate jooksul viivad õppetööd läbi kõrgelt kvalifitseeritud rahvusvahelised õppejõud ja praktikud. Tänu heale koostööle erinevate professionaalsete teatritega on tudengite lavastused nende teatrite repertuaarides.
- 3) Õppetöö on sidus ja selles asetatakse tugevat rõhku praktikale.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Intensiivkursuste ajal võib üliõpilaste töökoormus muutuda liiga suureks.
- 2) Lavakunstkool peaks kasutama ära magistritaseme tugevat rahvusvahelist sisu, et koolitada ka bakalaureusetaseme õppejõude ning meelitada õppekavale välisüliõpilasi.
- 3) EMTA peaks üliõpilasi õpingute lõpetamisel senisest enam toetama, et tõsta madalat lõpetamismäära.

II MUUSIKA ÕPPEKAVAD

Muusika õppekavade tugevused

- 1) EMTA on tulevikku vaatav ülikool, mis tunneb uhkust oma mineviku üle ja vastab samas täiel määral nii siseriiklikele kui rahvusvahelistele ootustele kaasaegse muusikahariduse osas. EMTA pakub dünaamilist valikut õppekavu, mille lõpetajatel on muusikavaldkonnas laiapõhjalised rakendusvõimalused. Õppekavades kajastub EMTA visioon, milles on heas tasakaalus innovatsioon, rahvusvahelistumine, avatus ja traditsioonid ning pühendumus Eesti ühiskonnale ja kultuurile.
- 2) Õppekavadel toimuv õpe on kvaliteetne ja lõpetajate tööle rakendumise määr kõrge. Õppekavad on kooskõlas Bologna reformidest ja muudest rahvusvahelistest kokkulepetest tuleneva raamistikuga ja struktuuridega ning olulisel määral vastavuses PDD (*Polifonia/Dublin Descriptors*) ja AEC (*Association Européenne des Conservatoires*) õpiväljunditega.
- 3) Õppejõud on väga kõrgelt kvalifitseeritud, orienteeritud pidevale parendamisele ja õppimiskultuuri edendamisele ning pühenduvad üliõpilastega suhtlemisele küllalt suurel arvul kontaktunde. Tunnustust väärrib rõhuasetus eneserefleksioonile ja kriitilisele mõtlemisele pedagoogilistel ja instrumentaalõppekavadel. Ülikoolis toetatakse igati õppejõudude erialast arengut, sh välismobiilsust. Eriti tugeva teadusliku taustaga on muusikateaduse osakonna õppejõud. EMTA jälgib hoolega, et õppejõudkond oleks jätkusuutlik ning valitseks sobiv tasakaal

vanemate ja kogenumate ning uute, värske ideede ja pädevustega õppejõudude vahel. Õppetööle avaldavad positiivset mõju külalisõppejõud välisriikidest, kes viivad läbi meistrisklasse või ka pikemaajalist õppetööd.

- 4) Õpperuumid on kõrgetasemelised ning uus õppehoone suure potentsiaaliga. Õpikeskkond on esteetiliselt meeldiv ja funktsionaalne. Üliõpilastele on loodud ka tõhusad tugisüsteemid.
- 5) EMTA-l on muljetavaldaval määral kunstilisi ja erialaseid kontakte ja koostöösidemeid nii kohalikul, riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil, mis tulevad kasuks EMTA mainele ühe põhitõttajana Euroopa kõrgema muusikahariduse maastikul. EMTA-s on leitud hea tasakaal Eesti kultuuri ja ühiskonna edendamise ning rahvusvahelise perspektiivi edendamise vahel. Kõrgkooli rahvusvahelise aktiivsuse väljunditeks on üliõpilaste ja õppejõudude mobiilsus, rahvusvahelised projektid, nüüdismuusika interpretatsiooni ja loome õppekava, meistrisklassid ning rahvusvahelised seminarid ja konverentsid.
- 6) Hindamiskomisjonile avaldas muljet õppejõudude kaasatus hindamisprotsessi, väliste hindajate kasutamine magistrieksamil ja õppejõudude riskisutus erinevate distsipliinide hindamisel.
- 7) Õppeinfosüsteem on kõrgetasemeline ja seda toetab väga hea IT-tugi.
- 8) Tööandjate sõnul saavad EMTA lõpetajatest väga head õpetajad Eesti koolides, kuhu nad viivad nüüdisaegseid lähenemisviise.
- 9) EMTA rahaline positsioon on kindel ja rahastus õppekavadele tagatud. Kõrgkool on teadlik uue õppehoone ehitusega seotud riskidest ning on selle investeeringu hoolega läbi mõelnud.

Muusika õppekavadega seotud parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavade kirjeldused on kohati ebaühtlased. Soovitav on õppekavu puudutav dokumentatsioon ja õppekavade kirjeldused üle vaadata ja viia need paremasse vastavusse PDD ja AEC õpiväljunditega, et tagada erinevate õppevaldkondade omavaheline võrreldavus. Eriti tuleks asetada rõhku kriitilise mõtlemise õpiväljundi tugevdamisele bakalaureuseõppekavade kirjeldustes.
- 2) Vajalik on tagada, et inglise ja/või eesti keele oskusega seotud barjäär ei saaks takistuseks välisüliõpilaste osalemisele ja edasijõudmisele õppetöös. Keelteoskuse nõue tuleks selgelt fikseerida sisseastumistingimustes. Samuti tuleb üliõpilastele pakkuda piisavalt keeltekursuseid.
- 3) Kuigi osade õppekavade (nt helilooming) hindamisparameetrid on väga laiad, on õppekavade kirjeldustes vajalik hindamismeetodid ja –strateegiad paremini lahti selgitada. Oluline on, et nii kohalikud kui välisüliõpilased saaksid hindamiskriteeriumidest ühtviisi aru.
- 4) Loomepõhise teadustöö definitsioon tuleks selgemalt määratleda, et esituspõhiste õppekavade õppejõud saaksid paremini realiseerida oma teaduslikke huve.
- 5) Soovitav on hankida rahalised vahendid nüüdismuusika interpretatsiooni ja loome õppekava jätkusuutlikuks arenguks, kuivõrd tegu on EMTA rahvusvahelise profiili seisukohast olulise õppekavaga.
- 6) Soovitav on ülikooli tasandil formaliseerida õppejõudude ja tugitöötajate erialase enesetäiendamise võimalused, et tagada töötajate võrdne kohtlemine erinevates osakondades.
- 7) Soovitav on optimeerida Muusika ning Muusika interpretatsiooni bakalaureuse- ja magistriskavu puudutavaid otsustusprotsesse, mis praegu on hindamiskomisjoni arvates liiga keerulised, kuna nende elluviimisele on kaasatud 10 erinevat osakonda.
- 8) EMTA peaks üliõpilasi senisest süsteemsemalt ja järjekindlamalt kaasama oma õppekavade arendusse, sh tõstma tagasisideküsitlustele vastajate määra.
- 9) Hindamiskomisjon nõustub EMTA seisukohaga, et õppekavaarendusse oleks soovitav kaasata senisest veelgi enam väliseid huvirühmi. Üheks variandiks oleks kaasata õppekavaarendusse nüüdismuusika interpretatsiooni ja loome õppekava eeskujul tööandjast välisliige.

- 10) Üksikute õppekavadega seotud sisemise kvaliteedikindlustamise põhimõtted ja protseduurid (nt ülevaatlikud käsiraamatud, iga-aastane ülevaatus ja õppekavapõhine aruandlus jne) peaksid olema kogu kvaliteediringi ulatuses selgelt dokumenteeritud.
- 11) Kohalike sisseastujate arv on languses, mistõttu tuleks pöörata senisest enam tähelepanu EMTA eeliste (kõrge kontakttundide arv, personaalne juhendamine ja intiimne õpikeskkond) turundamisele.

11. Dokumendi „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ p 41 sätestab, et hindamiskoostöö kinnitab hindamisaruande 3 kuu jooksul pärast selle saamist. Nõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavagrupi kvaliteedi hindamine läbi kas seitsme, viie või kolme aasta pärast. Sama regulatsiooni p 48 sätestab, et õppekavagrupi kvaliteedi hindamisel on võimalik arvestada rahvusvaheliste erialaorganisatsioonide ja teiste pädevate hindamisasutuste poolt heaks kiidetud hindamisaruandeid, mis sisaldavad korra punktis 34 kirjeldatud analüüsi ja hinnanguid. Sama dokumendi punkt 56 näeb ette, et kui hindamisaruande põhjal on võimalik võtta vastu käesoleva korraga kooskõlas olev lõppotsus, kinnitab hindamiskoostöö hindamisaruande, kaalub hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi, ning teeb otsuse, millal viiakse läbi järgmine õppekavagrupi kvaliteedihindamine.
12. Nõukogu kaalus punktis 10 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi, leidis, et õppekava, sellel toimuv õpe ning õppealane arendustegevus vastavad nõuetele ning:

OTSUSTAS

Kinnitada hindamisaruanne ning viia järgmine Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia muusika ja teatrikunsti õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamine läbi 7 aasta pärast.

Otsus võeti vastu 11 poolthäälega. Vastu 0.

13. Nõukogu teeb Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia eettepaneku esitada EKKA-le hiljemalt 20.06.2019 tegevuskava aruannetes toodud parendusvaldkondade ning soovitude arvestamise kohta.
14. Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie EKKA hindamiskoostööle 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Nõukogu saadab vaide EKKA hindamiskoostöö vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Nõukogu lahendab vaide 10 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaidet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamiskoostöö vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra.

Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Eve Eisenschmidt
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär